

Dialogen har løftet Center for Sundhed

I Holstebro Kommune har vi taget hul på fremtidens borgerdialog i forbindelse med Center for Sundhed: Tidlig dialog via borgermøde, borgerpaneler og workshops. Og ikke mindst en fremtidskonference for alle interessenter

Af direktør for kultur og sundhed Anders Kjærulff, Holstebro Kommune, projektleder Winnie Munk, Holstebro Kommune, direktør Anne Tortzen, Center for Borgerdialog, og organisationskonsulent Manon de Jongh, tilknyttet Center for Borgerdialog

KRONIK: Mange borgere i Holstebro og Nordvestjylland var frustrerede og vrede, da det i 2008 blev klart, at det lokale sygehus bliver lukket i år 2017. Afstanden til det nærmeste sygehus i Gødstrup blev dermed op mod 100 km.

Siden er fokus drejet, og i dag er der stor lokal interesse for og opbakning til Center for Sundhed, som bliver Holstebro Kommunes nye sundheds- og akuthus. Det skyldes blandt andet, at vi i Holstebro Kommune har valgt at bruge tid og energi på en omfattende og bred dialog med alle parter og interessenter omkring sundhedshuset.

Dialogprocessen har krævet tid og omtanke – og den har udfordret os til nye måder at arbejde på.

Men den har også været givende. Og i vores øjne er det dialog- og samarbejdsformer, som peger ind i fremtiden. Måske kan vores eksempel være til inspiration for andre.

I vores øjne er netop fremtidskonferencen et godt eksempel på, hvordan kommuner i fremtiden kan samarbejde med borgere og andre interessenter om at udvikle nye former for velfærd.

Et modeksempel

I 2010 blev Holstebro Kommune udpeget som modeksempel og fik, sammen med Region Midtjylland, 75 millioner kroner fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet til at etablere et sundheds- og akuthus, som kan være en model for, hvordan regioner og kommuner i fællesskab udvikler langsigtede løsninger på sundhedsområdet.

Vores udgangspunkt var, at de nye løsninger bedst undfanges – og ikke mindst forankres – ved at alle de parter, der har interesse i Center for Sundhed, inddrages meget tidligt i processen. Derfor har vi

valgt at gå i dialog med de enkelte interessentgrupper, det vil sige borgere, patient- og idrætsforeninger, praktiserende læger, andre sundhedsaktører, forvaltninger i kommunen og medarbejdere fra regionen, tidligt i processen.

Dialogprocessen hen over foråret 2012 har blandt andet bestået i:

- Et åbent orienterings- og dialogmøde for alle borgere
- Etablering af fire borgerpaneler, der har arbejdet med centrale temaer
- Udviklingsgrupper med sundhedsaktører og interne workshops, hvor der blev arbejdet med en fælles platform og et fælles værdigrundlag

I juni 2012 sluttede vi forløbet af med en fremtidskonference. Her samlede enderne ved et heldagsmøde, hvor alle interessenter – både interne og eksterne – fik mulighed for at diskutere deres visioner og ønsker til det nye center.

Den tidlige dialog har beriget vores arbejde med Center for Sundhed ved at vise os de forskellige interesser og ønsker tidligt i processen og ved at tydeliggøre nogle af de dilemmaer – og dermed de valg – der skal tages i forbindelse med udviklingen af Center for Sundhed.

Vi vil fremhæve fremtidskonferencen, fordi den er udtryk for en spændende form for borgerdialog, hvor alle interessenter får mulighed for i fællesskab at drøfte deres bekymringer, behov og ønsker – i dette tilfælde til et nyt Center for Sundhed.

Fremtidskonferencen: Samarbejde på tværs

En lørdag i juni mødtes cirka 75 mennesker i Plexus i Idom, lidt uden for Holstebro, for at drøfte det fremtidige sundhedsvæsen i Holstebro Kommune og ikke mindst Center for Sundhed.

Dagen var ikke tilrettelagt som et traditionelt borgermøde, men forløb som en dialog mellem alle de involverede parter. En hel dags samarbejde, hvor alle de berørte parter havde mulighed for at fortælle om deres egne håb og bekymringer i forhold til det nye center – og lejlighed til at diskutere med hinanden og forsøge at finde fælles grund.

Fremtidskonferencen fulgte et nøje planlagt forløb, hvor deltagerne lagde ud med at dele deres bekymringer og pege på det, de mente var vigtigt at værne om i det nye Center for Sundhed. Derefter samarbejdede de om at udvikle visioner for det nye sundhedscenter og fandt frem til den fælles grund i visionerne. Og endelig indgik de aftaler på tværs om en række initiativer og projekter, som de selv ville sætte i gang, og som nogle borgere nu er tovholdere på at gennemføre.

Med- og modspil

I løbet af dagen arbejdede deltagerne i grupper både inden for og på tværs af interessenter. Alle deltagerne fik mulighed for at fortælle forsamlingen, hvad der var særligt vigtigt for dem – og samtidig fik de med- og modspil til deres behov og holdninger. Det er en dialogform, der erfaringsmæssigt er med til at opbløde de faste positioner og roller, der nogle gange kan gøre dialogen på traditionelle borgermøder forudsigelig og ukonstruktiv. Politikerne fik mulighed for at gå i tæt dialog med de forskellige interessenter. Borgerne – både de kronisk syge og de raske – fik lejlighed til at bidrage med deres erfaringer og ønsker til et sundhedscenter tidligt i processen, og de kommunale medarbejdere fik lejlighed til at spille deres faglige holdninger op mod andre perspektiver.

Fremtidskonferencen kastede lys på et grundlæggende dilemma i Center for Sundhed: Skal det være et hus for sygdom eller et hus for sundhed? Det var et af de spørgsmål, der var forskellige holdninger til. Målet var ikke at opnå enighed, men at få udfoldet de mange forskellige holdninger og synspunkter og komme hinanden i møde, så vidt det var muligt.

Fremtidens borgerdialog

I vores øjne er netop fremtidskonferencen et godt eksempel på, hvordan kommuner i fremtiden kan samarbejde med borgere og andre interessenter om at udvikle nye former for velfærd. For når alle interessenter får mulighed for at mødes og tale intenst sammen, skabes der en platform, hvor de forskellige holdninger og behov kan forhandles og bøjes mod hinanden.

Det er en ny måde at tænke borgerdialog, hvor samarbejde er i centrum. Her tager kommunen rollen som facilitator og sørger for at bringe mange parter sammen og give dem mulighed for at høre hinandens idéer og ønsker, forhåbninger og bekymringer. Når sagen er belyst fra flere sider, og der er skabt en grad af fælles forståelse, er det nemmere for kommunen at navigere i denne type komplekse indsatser med mange forskellige interesser, forventninger og behov.

Så hvad var egentlig kommunens udbytte? Vi oplevede, at fremtidskonferencen åbnede mulighed for at have en god og frugtbar snak om noget meget komplekst. Det var meget brugbart for os at få mange perspektiver på banen på én gang. Og det gav mulighed for at komme et spadestik dybere, end vi havde været hidtil.

Det har givet os en klarere form for opbakning til at gå ind i den videre proces med. Samtidig blev der opbygget tillid og netværk mellem deltagerne, og det blev tydeligt, at det er muligt at være uenige og forhandle hårdt uden at tabe noget. Det er en dialogform, som vi vil fortsætte med – også når det gælder andre temaer.

At holde god balance

Det er en udfordring for Holstebro Kommune at arbejde på denne måde. Vi er ikke selv hovedaktøren, men skal facilitere og give plads til, at interessenterne kan komme på banen. For os er det en ny måde at arbejde og forholde os på – og vi mærker, at vi nemt vil kunne falde tilbage i gamle vaner, når det bliver svært. Vi har en todelte mission, hvor det gælder om at holde balancen: Vi vil gerne både leve borgerinvolvering ud ved at lægge ansvar og projekter ud – og samtidig har vi brug for at vise, at vi tager teten og er på forkant – at vi er et modeeksempel. <

Se mere om metoden her:

www.futuresearch.net/method/whatis/index.cfm

www.sundiholstebro.dk

www.centerforborgerdialog.dk

